

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
 Härad: Järrestad Adress: Vallby
 Socken: Vallby Berättat av: f. muraren Måns Svensson, Vallby 24.
 Uppteckningsår: 1942 Född år 1854 i Vallby.

Mycket ben grävdes upp vid kyrkoutvidgningen på 1870 - 71. 1.

Kyrktagning. 2.

Fotbeklädnad vid kyrkbesök, 3.

Kyrkgolvet sandades. 4.

Dörröppning mellan kyrkan och Rosencrantzska gravkoret. 5.

Likbårarna. 6.

Kyrkogårdsutvidgningar. 7.

Nedgång till Ulfstandska gravkoret i kyrkan. 8.

Julgran och julhalm. Golven sandades. 9.

Historier om prosten Nykiörck. Ordstäv. 10.

Pastor Bruzelius arrenderar Karlslund och Gruvbjer. 11.

Historier om pastor Engdahl. 12.

Pastorernas bostäder. 13.

Gruvbjer och Karlslund i äldre tid. Jordbruket historia. 14.

Jordbruket. 15.

Kyrkladan - fattighuset, 16

ACC. N:R. M. 13263:1.

Landskap: Skåne Upptecknat av: L. W. Wallin
Härad: Jönköpings Adress: Välby
Socken: Välby Berättat av: J. mur. Hans Smutsen
Uppteckningsår: 1946 Född år 1854 i Välby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Välby 24

Mycket ben grävdes upp vid kyrkoutvidgningen.

När de grävde till södra sidoskeppet, grävde de upp en massa ben.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13263:2.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Eust Wallin
Härad: Fjärstah Adress: Vallby
Socken: Vallby Berättat av: Jenny Minis Svensson
Uppteckningsår: 1942 Född år 1854 i Vallby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Kyrktagning.

Den, som följde en barnsängskvinna, som skulle kyrktagas, skulle ha klut. Den, som följde barnsängskvinnan, skulle efter kyrktagningen öppna "stolen" för henne. Alla bänkarna i kyrkan hade nämligen förr dörrar, här i Vallby.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13263 : 3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Isak Wallin
Härad: Furusköld Adress: Valley
Socken: Valley Berättat av: J. Emil Mils Svendsen
Uppteckningsår: 1942 Född år: 1854 i Valley

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Fotbäddnad vid kyrkbesök.

Vintertid gick man i min barndom med träskor till kyrkan. Man hade halm i träskorna för att inte frysa i kyrkan. Man satt i kyrkan med träskor och påsavantar på.

Sommartid kommo de fattiga i träskor, andra med tofflor, och de, som hade råd till let, gick med "lärskor."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13263 : 4.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lars Wallin
Härad: Furustad Adress: Valby
Socken: Valby Berättat av: J. miss Miss Svusten
Uppteckningsår: 1942 Född år 1854, Valby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

W

Kyrkgolvet sandades.

I min barndom sandade de kyrkgolvet. Det lades ett tunt lager sand på golvet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13263:5.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lars Wallin
 Härad: Zärentz Adress: Valby
 Socken: Valby Berättat av: Jonne Niels Svengren
 Uppteckningsår: 1942 Född år 1854 i Valby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

Dörröppningen mellan kyrkan och Rosencrantziska gravkoret.

1871 murades dörröppningen till mellan kyrkan och Rosencrantziska gravkoret.

Det var nuvarande ytterdörren till gravkoret dörr mellan kyrkan och gravkoret. Det fanns tittglugg på dörren, så att man från kyrkan kunde se in i gravkoret. Men det var en förfärlig lukt, när man öppnade tittgluggen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13263:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Evert Wallius
Härad: Jönköpings Adress: Välby
Socken: Välby Berättat av: Jonny Miss Fredström
Uppteckningsår: 1942 Född år 1854 i Välby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Likbåarna.

De gamla stora likbåarna stod i min barndom i kyrkans dåvarande vapenhus.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13263:7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Färjestad Adress: Vallby
Socken: Vallby Berättat av: J. m. M. S. S. S.
Uppteckningsår: 1942 Född år 1854 i Vallby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

Kyrkogårdsutvidgningar.

Det område av Vallby kyrkogård, som ligger längst i söder, köptes till 1870.

Området, som ligger längst i norr på norra kyrkogården, köptes till i sen tid.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13263:8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Wallin
Härad: Järnåker Adress: Valby
Socken: Valby Berättat av: Jonas Mils Svansson
Uppteckningsår: 1942 Född år 1857 i Valby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8.

Nedgången till Ulfständska gravkoret i kyrkan.

Vid fruntimmersidan var en planka att lyfta upp, så att man kunde komma ner till Jättens begraving. Öppningen var så stor, att man nätt och jämt kunde krypa ned.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13263:9.

Landskap: Skåne
Härad: Järrestad
Socken: Välby
Uppteckningsår: 1942
Upptecknat av: Lerst Walm
Adress: Välby
Berättat av: Jenny Miss Svanström
Född år: 1854 i Välby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

Julgran och julhalm. Golvet sandades.

Julgran blev inte vanlig här i socknen förrän på 1900-talet. Halm på golvet
i jultid gagnades inte här på min tid. Golvet sandades alltid både till helg och
socknen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13263: 10.

Landskap: Skåne
Härad: Jönköpings
Socken: Välby
Uppteckningsår: 1942
Upptecknat av: Evert Wallin
Adress: Välby
Berättat av: J. emne Miss Svensson
Född år: 1854 i Välby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

Historier om prästen Nykiörck. Ordtekn.

Prästen Nykiörck skall ha varit en väldig predikant. Vid ett tillfälle skulle han inte ha förberett sig för predikan, utan när han kom upp på predikstolen och tog fram sitt papper, så synade han det och sade: På den sidan intet / Sedan vände han bladet / och på den sidan intet. Av intet skapade Gud himmel och jord. -- Och sedan kunde han predika --

En gång predikade han efter det han spelat kort hela natten. När han skulle börja predikan, glömda han, att han stod på predikstolen. Han trodde, att han spelade ännu. Därför började han predikan så: "Stick med spader!" Men så kom han ihåg, att han var i kyrkan, och han fann sig. Ty efter ett ögonblick sade han: "Säger den orättfärdige kortspelaren." Och sedan hade han "ingång" för den gången.

Folk hade en väldig respekt för prästen Nykiörck. Han var mycket sträng.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 13263: 11.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Eust Vallius

Härad:

Färestad

Adress:

Välby

Socken:

Välby

Berättat av:

Jonas Miks Srenstom

Uppteckningsår:

1942

Född år

1854 i Välby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11.

Pastor ^BBrutzelius arrenderade Karlslund och Gruvbjer.

Pastor ^BBrutzelius, som var pastor här under Nykiörds tid, hade ^KKarlslund och Gruvbjer på arrende. Genast efter mässan var han ute på Gruvbjer och tog emot får på bete. 1866 var jag ute på Gruvbjer en söndag omedelbart efter mässan och lämnade får.

Brutzelius bodde i den gård, som låg, där det senare uppförde Karlslund nu ligger.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 13263:12

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Ernst Wallin

Härad: Frästads

Adress: Vallby

Socken: Vallby

Berättat av: Yvonne Mids Svansson 12.

Uppteckningsår: 1946

Född år 1854 i Vallby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Historier om pastor Engdahl.

Pastor Engdahl, som var pastor här under prostens Nykiörcks tid, bodde i prästgården. Han var farlig till att supa. Han dog här i Vallby.

På husförhör till Åge Pers i Glivarp - jag var med på husförhöret-- sade han plötsligt: "Nej, nu får vi sluta, för nu är väl toddyvattnet varmt."

Det var mest fruntimmer på husförhören i Glivarp, ty männen voro på arbete på Glimmingehus. När Engdahl såg detta, sade han: "Jaså, det är fruntimmerna, som bär byxorna i Glivarp." När han ropade upp karlarna, svarade nämligen deras hustrur. Jag var själv med om det och hörde det.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 13263:13.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lova Wallin
Härad: Järrestad Adress: Valby
Socken: Valby Berättat av: J. mur. Miss Svensson
Uppteckningsår: 1942 Född år 1854 i Valby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

Pastorerna bostäder.

Pastor Brutzelius, som arrenderade både Karlslund och Grubber, bodde i den gård, som låg, där det senare uppförda Karlslund nu ligger.

Pastor Holm bodde i gamla folkskolan.

Pastorerna Brandt och Tomæus bodde i ringarens hus/ där ringaren nu bor/.

Pastor Engdahl bodde i prästgården.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 13263:14.

Landskap:

Eskilstuna

Upptecknat av:

Ludvig Wallin

Härad:

Furustad

Adress:

Välby

Socken:

Välby

Berättat av:

g/mor Brins Erustor

Uppteckningsår:

1942

Född år

1854 i Välby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Grubbjär och Karlslund i äldre tid. Jordbrukets historia.

Både Grubbjär och Karlslund voro förr arrende under Glimmingehus. Det var så ända till bortåt 1900.

Jöns Jönsson hade på arrende både Karlslund och Grubbjär och en del av nuv.

Gunnarskäg. Hans jord sträckte sig sålunda ända från Assar Johnssons i Salarp till Grubbjärs gräns mot Hermenkäg. Detta hade han på arrende. Han ägde själv endast 40 tunnland, som han fått med sin fru. Han var en riktig storpatron, men han blev alldeles utfattig. Han reste sedan härifrån på 1880-talet. Han började regera omkring 1870. Han gjorde ingenting själv utan gick mest med käppen i hand och spetserade, och så fick drängarna själv ordna jordbruket.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 13263:15

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Ludv. Wallin

Härad:

Fjärde

Adress:

Välby

Socken:

Välby

Berättat av:

Janne Friis Svendsen

Uppteckningsår:

1942

Född år

1854 i Välby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

157

Jordbruket.

Jordbruket var det ingenting med här i min barndom och ungdom. Vattnet stod t.o.m. vid middagstid på åkrarna efter regn. Därför blev säden drödad. Ett område söder om mitt hus, omfattande åtskilliga tunnland, stod i moras och kallades "kärret."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13263: 16.

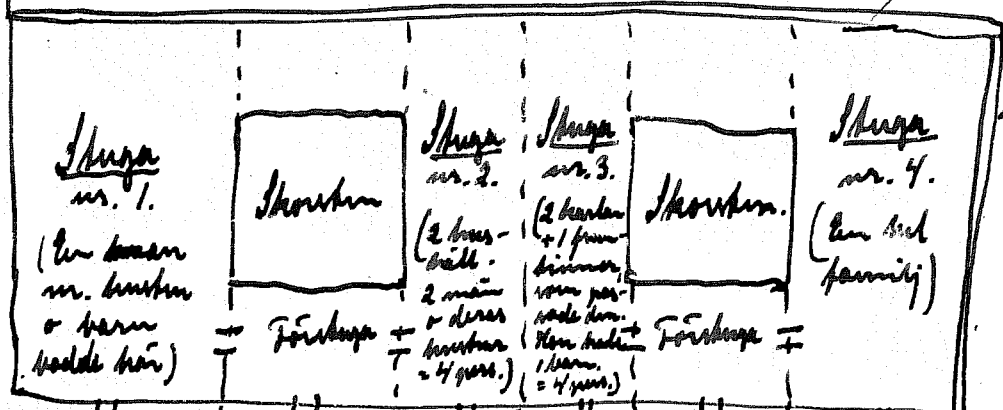
Landskap: Skåne
Härad: Färestad
Socken: Välby
Uppteckningsår: 1942
Upptecknat av: Ewert Wallin
Adress: Välby
Berättat av: Jens Erik Friis Sørensen
Född år: 1857 i Välby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16.

Styckbladan - fattighuset.
→ "Hökhälsan"

← Väg mot mur. källstaden.

Styck gränsen mot till vägg.
Inga fönster.

Fönstren var
6-rutefönster.

Hela huset var
som ett "gammalt
bete." Samla "rukor"
till kalumbak.

Hälsplats
för riksdagarna.

Styckgränsen.

Styckgräns.

Köchen.

Skriv endast på denna sida!